

META ENTERED

ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಕೆಳಗೆ

(ಕವನ ಸಂಕಲನ)

ಸಿ. ಟಿ. ಹಿರೇಮಠ

ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ

೪೨, ಪ್ರಸಾದ ಲಾಜ್

ಗದಗ

"BILI MUGILA KELAGE "

A Collection of Poems

by C. G. Hiremath

Teacher, Govt Higher Primary School,.

Laxmeshwar-582 116

Published by

"LADAI" Prakashana

42, Prasad Lodge, Gadag

1029860
15/6/02

892.811.101

HIP 10

©

ಲೇಖಕ

ಪುಟಗಳು

೪೬

ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವರ್ಷ

೨೦೦೨

ಬೆಲೆ

ರೂ ೨೦

ಮುದ್ರಣ

ಕ ಕ ಮಹಾಳೆ

ಮುದ್ರಕರು

ವಿಶಾಲ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಗದಗ ಡಿ. ೫೬೦೭೪

ಅಪ್ಪನಿಗೆ

ಅರ್ಪಿತ

ಮುನ್ನುಡಿ

ದಶದಶಕಗಳಿಂದ ಮೆರೆದ ಕಾವ್ಯ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಮುಖವಾಹಿನಿಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಿದೆ ಸ್ವತಃ ಕವಿಗಳೇ ಆ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗಿಳಿಯಬೇಕಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಬೇಕಿದೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾಧ್ಯಮದ ಸ್ಥಾನ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಗಬೇಕಿದೆ

'ಕಾವ್ಯ' ಗುರಿಯೋ, ಮಾಧ್ಯಮವೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದಿಗಿಂತ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಕಾವ್ಯ ಕೇವಲ ಕವಿಯ ಆಂತರಿಕ ತುಡಿತಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ, ತುಡಿತಗಳು ಸಮಷ್ಟಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಇದು 'ವಸ್ತು' ಎಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚರ್ಚೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಮಧ್ಯಗೊಂದಲ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹೊಸ ತಲೆಮಾರು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿನಿಕತನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಧಃಪತನ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಹೊಸ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹುಡುಕಾಟ. ಇಂಥ ಸಂಘರ್ಷಮಯಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕವಿ ಕಾವ್ಯ-ವಸ್ತುವಿನ ಅರಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೈರಾಣಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಚಿಂತನೆ ಒಂದಾದರೆ ಬದುಕು ಇನ್ನೊಂದಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮೌಲ್ಯ, ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೊಂದು ತಾರ್ಕಿಕ ವಿಕಾಸ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತುಡಿತ ತುಮುಲಗಳನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲುವುದು ಮಾತ್ರ ಕಾವ್ಯಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕಾವ್ಯಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಸೀಮಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸೀಮಿತತೆಯೇ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಮುಖವಾಹಿನಿಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಂದಿನ ಕಾವ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಿದೆ. ಸಿ. ಜಿ. ಹಿರೇಮಠರ 'ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಕೆಳಗೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಿತಿಗಳು ಈ ಸಂಕಲನಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಇಡೀ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿಯ ಕವನಗಳು ಎಲ್ಲೂ

ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವೈರುಧ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೀತಿ ಬರದ ನೆರಳಿನ ಭಯಾನಕ ಬದುಕು, ಕೋಮು ವಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಹ ಬಾಳ್ವೆಯ ತುಡಿತ ನೀತಿ ರಹಿತ ರಾಜಕಾರಣದೊಡಗಿನ ಮುನಿಸು, ಭ್ರಷ್ಟತೆ ಎಂಬ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಸುತ್ತ ಇಲ್ಲಿನ ಕವನಗಳು ಸುತ್ತುತ್ತವೆ. 'ಬಸವನ ಮನ್ಯಾಗ ಅಲ್ಲಾ' ಎಂಬ ಕವನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಯಾವಧರ್ಮ, ಯಾವ ಜಾತಿಯದೇ ಇರಲಿ ಅದೊಂದು ನೆಪ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನ ಸೇರಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗೆ ತೊಡಗುವ ಕುರಿತು ಗ್ರಾಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈಗ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೋಮು ವಿಷ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಗಮನಿಸಿಯೇ ಕವಿ ಆತಂಕದಿಂದ ಈ ಕವನ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ-ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಕವಿಯ ಆಶಯ 'ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಕೆಳಗೆ', 'ಈ ಸಲದ ಬರಗಾಲ' - ಈ ಕವನಗಳು ಬರಗಾಲದ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ಬರದ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಂತರ್ ಸಂಬಂಧಿ ಬದುಕನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಕವಿಯಾದವನು ಬದುಕು ಪ್ರಿಯ, ಅವನು ಯುದ್ಧವಿರೋಧಿ ಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕವಿಯಾಗಲಾರ. ಹೆಣಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. 'ಕದನದ ನಂತರದ ಕಳವಳ' ಎಂಬ ಹಿರೇಮಠರ ಕವನ ಯುದ್ಧಸಂಬಂಧಿ ಸಾವುಗಳು, ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಂಬಂಧಗಳು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯು ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕಾರ, ಹಣ ಮನುಷ್ಯನ ನಗುವನ್ನೇ ಕಳೆದು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ನಗುವದು ನಿಸರ್ಗ ಕ್ರಿಯೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಿರೇಮಠರು 'ಸ್ವಲ್ಪ ನಗ್ನಿಯಾ' ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಧನ ಮದ-ಅಧಿಕಾರ ಮದವೇರಿದ ಜನರನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತು ಕಾವ್ಯ ಹೆಣೆದ ಸಿ. ಜಿ. ಹಿರೇಮಠರು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ಗೆಳೆಯ. ಕನಸು ಕಾಣುವ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ನೋವಿಗೆ ಮಿಡಿದ ಹೃದಯ ಹೊಂದಿದವರು. ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ದಿಕ್ಕು ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಧಾರವಾಡ

ಡಾ. ಸಿದ್ದನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ

ನನ್ನ ಮಾತು

ನುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕವನಗಳಿವು ಅಂದು ಶಿರಹಟ್ಟಿ ತಾಲೂಕು ಬಿಜ್ಜೂರಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕನೆಂದು ನೇಮಣಿಕೆ ಆದಾಗ ನಾನು ಇಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಆತ್ಮೀಯ ವಾತಾವರಣ ನನ್ನನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಆ ವಾತಾವರಣವೇ ಕವನ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ.

ನನ್ನ ಕವನಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳು.

ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿಯ ಉರಿ ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಮಾತಾದಾಗ ನಾನಿರುವಲ್ಲಿ 'ಆಲೇ ಹಬ್ಬ'ವನ್ನು ಜಾತಿ ಭೇದ ಭಾವಗಳಿಲ್ಲದೇ ಆಚರಿಸಿದರು. ಆವಾಗಲೇ 'ಬಸಪ್ಪನ ಮನ್ಯಾಗ ಅಲ್ಲಾ' ಹುಟ್ಟಿತು. ಬರ ಬಿದ್ದಾಗ "ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಕೆಳಗೆ" ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಆ ಊರು ನನ್ನ ಕವನಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿತು.

'ಪ್ರಪಂಚ', 'ಸಂಕ್ರಮಣ', 'ಲಡಾಯಿ', 'ಪುಂಡಲೀಕ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕವನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

"ಸರ್ ಮತ್ತೇನು ಬರೆದಿರಿ ?" ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ ನನ್ನ ಬರಹಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಗೆಳೆಯ ಬಿ ಎಚ್. ಮಡಿವಾಳರವರನ್ನು ನೆನೆಯಲೇಬೇಕು.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರಕ್ಕೆ ೧೯೯೨ ರಲ್ಲಿ ವರ್ಗವಾಗಿ ೨ನೇ ನಂಬರ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಬಾಂಧವರು ಕವನ ಬರೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಮರೆಯಲಾರೆ.

ಗೆಳೆಯ ಮಂಜು ಬೊಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ ಪರಿಚಯವಾದ ನಂತರ ನನ್ನ ಬರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ. ಅವನ ಕಾಳಜಿ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಕವನ ಸಂಕಲನ ಹೊರತರಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದವು. ಆಗ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಡಿ. ಒಕ್ಕಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಗೆಳೆತನ ಬೆಳೆದು ಇಂದು ಒಬ್ಬ ಸಹೋದರನಂತೆ, ಗೆಳೆಯನಂತೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಂತೆ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಸಹೋದರಿ ಡಾ. ವಿನಯಾರವರೂ ಕೂಡಾ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಆತ್ಮೀಯ ಸಿಟ್ಟೇ ಈ

ಕವನ ಸಂಕಲನ ಹೊರಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಬೆನ್ನುಡಿ ಬರೆದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಮಾನದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಬಂಡಾಯದ ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ಮುಂಡರಗಿಯ ಬಿ. ಬಾಬು ಅವರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಡಾ ಸಿದ್ದನಗೌಡ ಪಾಟೀಲರು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡಿ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದು ನನ್ನ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ

‘ಲಡಾಯಿ’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಗೆಳೆಯ ಬಸವರಾಜ ಸೂಳಿಭಾವಿಯವರು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಭೇಟಿಯಾಗಲಿ “ಹೂಂ ಮತ್ತೇನು ಬರೀರಿ ? ಬರೀರಿ ಮಾರಾಯ್ತು, ಒಂದು ಕವನ ಸಂಕಲನ ಹೊರಗ ತರೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದರು ಕೊನೆಗೆ ಒಕ್ಕುಂದ ಸರ್‌ಗೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಕವನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವಿಬ್ಬರೇ ತಿದ್ದಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ., ಮುಖಪುಟಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಓಡಾಡಿ ಮಾಡಿಸಿದರು ನನ್ನ ಶ್ರಮ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಈ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ಶಿರಹಟ್ಟಿ, ಮುಂಡರಗಿ, ಕುಂದಗೋಳ, ಗದಗ, ಕೊಪ್ಪಳ, ರಾಯಚೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಹಾವೇರಿ ತಾಲೂಕುಗಳ ಪ್ರಗತಿಪರ ವಿಚಾರದ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ನೆನಕೆಗಳು

ನಾ ಬರೆದ ಕವನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಮಡದಿ ಸುವರ್ಣಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಮೂರು ಮುತ್ತುಗಳು ಅನು, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಗೀತಾರನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅಂದವಾದ ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಕಲಾವಿದ ‘ಮಕಾಳಿ’ಯವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಇದು ನನ್ನ ಮೊದಲನೆ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಸಹೃದಯ ಓದುಗರು ಓದಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರು

ಸಿ.ಜಿ. ಹಿರೇಮಠ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರ-೫೮೨ ೧೧೬

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು

ಕಾವ್ಯ, ಓದು, ಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಹೋರಾಟದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನದಾ ಜತೆಯಾಗಿರುವ ಗೆಲೆಯರ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ 'ಲಡಾಯಿ' ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದೆ

ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಲಡಾಯಿಯ ಹಂಬಲ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಗಳ ದನಿಯಾಗಿರುವ 'ಲಡಾಯಿ' ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೂ ಕೈ ಹಾಕಿ ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಆಯಾಮದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಿನೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದೆ.

ತುಂಬ ಭಿನ್ನವಾದ ಕಾವ್ಯದ ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡುವ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದ ಹೊಣೆ ಅರಿತು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೆಲೆಯರ ನಾಲ್ಕು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬದ್ಧತೆ ಸೃಜನಶೀಲ ಮನಸಿನ ಮಿತ್ರಿಯಾಗದೆ ಸೃಜನಶೀಲ ಆಯಾಮದ ಪರದೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಲ್ಲದು ಅನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿವೆ.

ಬದುಕಿನ ಅನೇಕ ಮಗ್ಗುಲಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಡಾ. ವಿನಯಾ ಸಮಕಾಲೀನ ಹೊಸ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಕವಿ ಮೊದಲ ಸಂಕಲನದ ಎಲ್ಲ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಸಹೃದಯನ ಆಳಕ್ಕಿಳಿಯುವ ಗಟ್ಟಿತನ ಅವರ 'ಬಾಯಾರಿಕೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕಿದೆ

ಗೆಲೆಯ ಎಂ.ಡಿ. ಒಕ್ಕುಂದನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ವಯಸಿನ ಹಳಹಳೆಯಲ್ಲ ಅದೊಂದು ಬದುಕಿನ ಮೂಲದ್ರವ್ಯ. ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಂಗ್ಯದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ತಾಜಾತನದಿಂದ ಸಮಾಜದ ಧ್ವಂದ್ವಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸುವ ಕವಿ. 'ತುಳುಕು' ಈತನ ಕಾವ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೈಗನ್ನಡಿ

ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಕುಂಬಾರ ಅವರು ಅಬ್ಬರದ ಶಬ್ದಾಡಂಬರಗಳಲ್ಲದೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವ ಕವಿ. ಬಂದೂಕಿನ ನಳಕೆಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳುವ

ಪ್ರಭುತ್ವದಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರ ಬಂಡಾಯದ ದನಿ ಎತ್ತುವ ಅವರ ತುಡಿತಗಳು 'ಬಂದೂಕಿನ ಮನುಷ್ಯರು' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿವೆ.

ಸಿ. ಜಿ. ಹಿರೇಮಠರು ಅಪ್ಪಟ ಕವಿ ಮನಸಿನವರಾಗಿದ್ದರೂ ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಟ್ರಂಕ್‌ಗಳ ತಳದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಹೊರತೆಗೆದು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ 'ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಕೆಳಗೆ' ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ತೆರೆದಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ

ಈ ನಾಲ್ವರು ಗೆಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿ.

ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನದಲ್ಲಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನ. ಓದುಗರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನದ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅದೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವೆ.

ಗದಗ

ಬಸೂ

ಪರಿವಿಡಿ

ಬಸಪ್ಪನ ಮನ್ಯಾಗ ಅಲ್ಲಾ !-೧೩

ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಕೆಳಗೆ-೧೫

ಸ್ವಲ್ಪ ನಗ್ನಿಯಾ ?-೧೭

ಕದನದ ನಂತರ ಕಳವಳ-೧೯

ಈ ಸಲದ ಬರಗಾಲ-೨೧

ಕೋಪ-೨೩

ನಾ ಏರಿದ ಕುದರಿ-೨೪

ಬೀಜ ಉದ್ರೇಕ-೨೫

ನಿಸರ್ಗ-೨೬

ನಮ್ಮ ಮರದ ಹೂವು-೨೭

ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ-೨೮

ಕವಿ ಮಾಡಿದ ಮೋಸ-೨೯

ಆಶೆ-೩೦

ಕವಿ ಸತಿಯ ಕವಿತೆ-೩೧

ಸರಸೋತಿ ಪೂಜಾ-೩೩

ಕವಿ-೩೫

ಕವಿತಾ-೩೬

ಸಾಲಿ ಮಾಸ್ತರ-೩೭

ಹನಿಗವನಗಳು-೪೦

ಬಸಪ್ಪನ ಮನ್ಯಾಗ ಅಲ್ಲಾ !

ಜಂಗಮರ ಶಿವಪುತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾನ ಭಕ್ತ
ಮರಾಠರ ಶಿವಾಜಿ ಆಲೇ ದೇವರ ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾಸ್ತರ
ಬಡಿಗೇರ ಇರಪಾಕ್ಷಿ ಡೋಲಿ ಮಾಡ್ಯಾನ
ಯಾಕಂದ್ರ ದೇವರಿಗೆ ಅವ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿರತಾನ

ಕತ್ತಲರಾತ್ರಿ ಅಂತ್ಯೇಳಿ ಕುರಬರ ಬಸಕ್ಕ ಉಪಾಸ ಮಾಡ್ಯಾಳ
ದೇವರು ಹೊಳಿಗೆ ಹೊಕ್ಕಾವಂತ ತಳವಾರ ದ್ಯಾಮವ್ವ ಹಬ್ಬ ಮಾಡ್ಯಾಳ
ಹೊಲ್ಯಾರ ದುರಗವ್ವ ದೇವರ ಮುಂದ ದಿಂಡರಕಿ ಉಳ್ಳತಾಳ
ಗಂಡನ ಮಯ್ಯಾಗ 'ಅಲ್ಲಾ' ಬಂದಾನಂತ ಹಡಪದ ಅಕ್ಕವ್ವ ಕೈ ಮುಗದಾಳ

ಊರಿಗೆ ಊರಂ ಅಲ್ಲಾಗ ಎಡಿ ಕೊಡತಾರ
ಎಡೀ ಕೊಡಾಕ ಹ್ವಾದವರ ತಲೀಗೆ ಹುಸೇನಿ ನವಲಗರಿ ತಟ್ಟತಾನ
ಎಲ್ಲಾರ ಮನ್ಯಾಗ ಚೊಂಗೇ ಆಗ್ತಾವ
ಪಿಂಜಾರ ಫಕ್ಕನ ಮನ್ಯಾಗ ಒಂದಂ ಪಂತ್ಯಾಗ ಊಟ ನಡೀತ್ಯೆತಿ

ನಮಗ ಬಾಬರಿ ಅಂದ್ರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
ರಾಮ ಮಂದಿರ ಎಲೈತಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ
ಫಕೀರಸಾಬನ ಮನ್ಯಾಗ ಶಿವ-ರಾಮನ್ನ ಕಾಣ್ತೆವಿ
ಬಸಪ್ಪನ ಮನ್ಯಾಗ ಅಲ್ಲಾನ್ನ ಕಾಣ್ತೆವಿ

ಬರಬ್ಯಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನಿಮ್ಮ ಬಾಬರಿ-ರಾಮನ್ನ ತಗೊಂಡು
ಸ್ವಚ್ಛನ್ನ ಎದ್ಯಾಗ ಕಿಚ್ಚ ಹಚ್ಚಬ್ಯಾಡಿ

ನಮಗ ರಾಮನೂ ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಲಾನೂ ಅಷ್ಟು
ಒಟ್ಟು ನಮಗ ಇಷ್ಟು ಗೊತ್ತು
ರಾಮನೂ ಭಾರತದವನು ಅಲ್ಲಾನೂ ಭಾರತದವನು

ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಕೆಳಗೆ

ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮೂರು
ಇದಕೆ ರಾತ್ರಿ, ಯೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ
ಇದ್ದರೂ ನಿದ್ದೆ ಇಲ್ಲ
ಇಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಜನಗಳೆಂಬವರು
ಉಸಿರಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ
ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಿಗೆ ಬಲು ಸರಳ
ಎಲುವುಗಳೆನಿಸಲು
ಯಾವ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಕೋಪೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ

ಇಲ್ಲಿ ದನಗಳೆಂಬ ಪ್ರಾಣಿಗಳು
ಸುಡುಗಾಡಿನ ಎಲುಬಿನ ತುಂಡುಗಳು
ತಿರುಗುತಿಹವು ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಇತ್ತಿಂದತ್ತ

ಹಾಂ ! ಗಿಡಮರ ಬಳ್ಳಿಗಳು
ಎಣ್ಣೆಗಾಣದ ಬಡವಿಯ ಕೆದರಿದ ತಲೆ
ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು
ಕೆರೆ ಹಳ್ಳ ಬಾವಿಗಳು
ಮುದುಕರ ಚರ್ಮ, ಹೆಣದ ವಾಸನೆ

ಹಕ್ಕಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೂಗುವೆ

ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬಂತೆ
ಸೋತ ರೆಕ್ಕೆಗಳು
ಮೇಲೇಳಲಾರದೇ ಗಿಡದಲ್ಲೇ ನಿದ್ರೆ,

ಸ್ವಲ್ಪ ನಗ್ನಿಯಾ ?

ಗೆಳೆಯಾ

ನೀ ಯಾಕ ನಗೂದಿಲ್ಲ ?

ನಕ್ರ, ಮುತ್ತು ರತ್ನ ಉದುರತಾವಂತ ತಿಳಿದೀಯೆನ ?

ಅವು ನಿನ್ನ ಬಾಯಾಗಿರೂದಿಲ್ಲ

ಸಮುದ್ರದ ತಳದಾಗದಾವು

ಗೊಬ್ಬ ತಿಂದ ನೀರ ಕುಡದ ಗಿಡ ಮರಾ

ಹೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೆಂಗ ನಗತಾವ ನೋಡು

ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕೂ ಜಲಪಾತ ಹಾಲ ಉಕ್ಕಿದಂಗ

ಹಾರ್ಯಾರಿ ಬಿದ್ದ ಹ್ಯಾಂಗ ನಗತೈತಿ ನೋಡು

ನೀ ನಗಾಕ ಅಷ್ಟಾಕ ಹೆದರಿ ?

ಅಧಿಕಾರ, ಹಣಾ ಇದ್ರ ನಗಬಾರದಂತ

ಎಲ್ಲಿ ಬರದೈತಿ ?

ತಾಯೀ ಹಾಲ ಕುಡೀ ಮುಂದ ನಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲ

ಆ ಮೀಸಲ ನಗೀ ಯಾರಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡಿ ?

ಒಮ್ಮೆ ತಲಿ ಎತ್ತಿ ನೋಡು

ಚಂದ್ರ ತಾ ನಕ್ಕದ್ದಲ್ಲನ

ತನ್ನ ನಗೀ ಗಡಲಾಗ, ಭೂಮೀನ ಒಂದ ತೆಪ್ಪ ಮಾಡಿ

ತೇಲಸಾಕ ಹತ್ಯಾನ

ಗೆಲೆಯಾ,
ಈಗರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಗ್ತಿಯಾ ?

ಕದನದ ನಂತರ ಕಳವಳ

ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಅಬ್ಬರಿಸಿದ
ಗುಂಡುಗಳ ಸುರಿಮಳೆ
ಹೂತು ಹೋದವು ರುಂಡ ಮುಂಡಗಳು
ಹಿಮಾಲಯದಿ ಬೆಂಕಿ ಮಳೆ

ಹಿಮ ಬೆಟ್ಟಗಳ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ
ತುಂಬಿ ಪರಿವ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ
ಹರಿಯಿತು ರಕ್ತದ ಕಾಲುವೆ

ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಿ
ಭಯದಿ ನಡುಗುವ ಹಕ್ಕಿ ವಕ್ಕಿ
ಮರಳಿ ಬರುವವೇ ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ?

ಹದಿ ಹರಿಯದ ಹುಡುಗಿಯರ
ಹಸಿ ಕನಸಿನ ಬೆಡಗಿಯರ
ಪ್ರೇಮ ವತ್ರಗಳು ಉತ್ತರ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ

ಹೆಂಡತಿಯರ ಎದೆ ತುಂಬಿದ
ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಮನಸುಗಳು
ಹಚ್ಚಗಿನ ಕನಸುಗಳು ಸತ್ತವಲ್ಲ

ಮುದಿ ತಂದೆ ತಾಯ್ಗಳ
ಕರುಳ ಬಳ್ಳಿಯ ಪ್ರೀತಿ
ಕಮರಿ ಹೋದದ್ದು ಗೂತ್ತಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ

ಹೆಣದ ಮುಂದೆ 'ಅಪ್ಪಾ' ಎಂದು
ಕರೆವ ಬಾಯ್ಕಳಿಗೇನುತ್ತರ ?
ಗುಂಡು ಫಿರಂಗಿಗಳು
ಹೇಳ ಬಲ್ಲವೆ ಉತ್ತರ ?
ಅನುಕಂಪ ಭಾವುಕತೆ
ಕಾಲನಡಿ ಹೂತು
ತೇಲುತಿವೆ ನಿಮ ನೆಗಳು

ಈ ಸಲದ ಬರಗಾಲ

ವರ್ಷಾ ಈ ದಿನದಾಗ
ಕುಂತ ಕುಂಡೀ ಕೆರಕೊಳ್ಳಾಕ
ಪುರಸೊತ್ತಿರೊದಿಲ್ಲ
ನಸಿಕನ್ನಾಗ
ಪಟ ಪಟಾ ರೊಟ್ಟಿ ಸಪ್ಪಳ
ಎತ್ತು ತಿನ್ನೋ ಮೇವಿನ ಸರಬರ ಸಪ್ಪಳ
“ಬಸ್ಸಾ ಏಳೋ ಕಲ್ಲಾ ಬಾರೋ
ನಿಂಗೀ ನೀರ ತಾರ, ತಂಗೀ ನೀ ಬಾರ” ಅಂತಾ
ವಟಗುಡುವ ಮುದುಕ ಈ ಸಲ
ಹೊತ್ತೇರಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಮಲಗ್ತಾನ

10998604

ಬೆಲ್ಲದ ಚಾ ಕುಡದ ಬಸ್ಸಾ ನಿಂಗ್ಯಾ
ತಂಬಾಕ ಉಗಳಕೊಂತ ಕಟ್ಟೀ ಹಿಡದಾರ
ಕಂಬಾರ ಇರಪ್ಪಾ ತಿದೀ ಮುಂದ ಚುಟ್ಟಾ ಹಚ್ಚಾನ
ಬಡಿಗ್ಯಾರ ಕಾಳ್ಕಾ ಮಗಗ ಚೆಣಪಣಿ ಕೆತ್ತಾನ

ಮೈಮ್ಮಾಲ ಕೆಂಡ ಸುರುಕೊಂಡ
ಸೂರ್ಯಾ ಬೇಸಿಗೊಳ್ಳಾಕತ್ತಾನ
ಮಳೇ ದಾರಿ ಕಾಯ್ತಾ ಇರೋ
ಮಂದಿ ಮಾರಿ
ಸುಟ್ಟ ಬದನಿಕಾಯಿ !

ಬಿತ್ತಾಕ ಬೀಜ ತಯಾರ ಮಾಡಿ ತಿಂಗಳಾತು
ಹುಳಾ ಹತ್ತಿ ಹೋದಾವಂತ

ಸಾರ ಮಾಡಿ ಹೊಡ್ಡಾಕಟ್ಟಾರ
ದನ ಕರಕ್ಕ ಕುಡ್ಯಾಕ ನೀರಿಲ್ಲ
ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲ
ಒಂದು ದಿನದ ಮೇವ ನಾಕ ದಿನಾ ತಿಂದ
ಡೊಕ್ಕಾಗ ಡೊಕ್ಕಿ ಸೇರಿ
ನೆಲಾ ಮೂಸಗೊಂತ 'ಅಂಬಾ' ಅಂತಾವು.
ಬುತ್ತಿ ಕೊಡಾಕ ಹೋಗು ಕಾಟ ಇಲ್ಲ
ನಾಲಿ ತುಂಬ ಮಕ್ಕಳು ಭರ್ತಿ ಆದಾರ'
ತಮ್ಮ ಕಾಲದಾಗ ನಾಲ್ಕಾಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯಾ
ಹೆಚ್ಚಾತ್ತಂತ 'ಆಳಾವು,' ಬೆನ್ನ ಚಪ್ಪರಿಸಿಕೊಂಡಾರ

ಕೋಪ

ಇಕೀಗ ಬಂದಿತ್ತು ಕೋಪ
ಉರೀತಿತ್ತು ಕಣ್ಣಾಗ ಚಿಮಣಿ ದೀಪ
ಆಗೈತಿ ಮಾರಿ ಮೆಣಸಿನ ಹಿಂಡಿ
ಮುಂದ ಹ್ವಾದರ ಅದರ್ಧ 5 ಘಾಟ

ಮಾಡ್ಯಾಳ ರೊಟ್ಟಿ ಹರಕ ಮುರಕ
ಪಲ್ಲೇ ಆಗೈತಿ ಅಳಕಬಳಕ
ಮಾರ ದೂರ ನಿತಗೊಂಡು
ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದೆ
“ಹಿಂಗ್ಯಾಕಂತ” ?
ಭರ್ ಅಂತ ಬಂತು ‘ನಾ ಹಿಂಗ 5 ಅಂತ’

ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದ್ಯಾ
ಚಿಮಣಿ ದೀಪದಾಗ ಉರೀತಿತ್ತು
ನೀಲಾಂಜನದಂಥಾ ಪ್ರೀತಿ-ದೀಪ !

ನಾ ಏರಿದ ಕುದರಿ

ಏರೀನಿ ನಾ ಒಂದ ಕುದರಿ
ಅಂತಿಂಥ ಕುದುರೆಲ್ಲ
ತಿಂತಿಂದು ಹೂಂಕರಿಸುವ ಕುದರಿ
ಕಾಲಲ್ಲಿ ಚಿಗರಿ ಓಟ
ಸವಾರನ್ನ ನುಗ್ಗು ಮಾಡೋ ನಡ
ದಾರಿ ಸವೆದಿದ್ದರೂ ಸವೆಸುವ
ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವ ಭಲ
ಲಗಾಮು ಹಿಡಿತ ತಪ್ಪಿ
ಮುಗ್ಗರಿಸಿದರೆ
ಮತ್ತೆ ಏರುವ ಹುರುಪು
ಒಮ್ಮೆ ಅದರ ಸೋಲು
ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಗೆಲುವು
ಸೋಲು ಗೆಲುವು ಸಮ್ಮಿಲಿತ ದಾರಿ
ಎಂದೂ ಮುಗಿಯದ ದಾರಿ

ಬೀಜ ಉದ್ಘಾತ

ಹೊಲ ಹರಗಿ

ರಂಟೀ ಕುಂಟೀ ಹೊಡದ

ನನ್ನ ಗೆಳಾಂಗ ಕೇಳಿದೆ

“ಯಾಕೋ ತಮ್ಮ ಬಿತ್ತುದಿಲ್ಲನ ?”

‘ಎರಡ ವರ್ಷ ಬರೀ ರಂಟಿ ಹೊಡೆತೀನಿ’ ಅಂದಿದ್ದ

ಆರ ತಿಂಗಳ ಬಿಟ್ಟ ನೋಡಿದರ

ಗೆಳಾಂಗ ಹೊಲದಾಗ ತನಿ ತುಂಬಿದ ಪೈರು !

ಗೆಳೆಯಾ ಹೇಳಿದ

“ಏನ ಮಾಡೂದಪಾ

ಬಿತ್ತಬಾರದಂತ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ರೂ,

ಬೀಜ ಉದಿರೇ ಬಿಟ್ಟಿತಿ” ಅಂದಾ

ನಿರ್ಗರ್ಗ

ಮರವನಪ್ಪಿ ಬೆಳೆವ ಬಳ್ಳಿ
ಬಳ್ಳಿ ತುಂಬ ಹೂವು ಕಾಯಿ
ಮರಕೆ ಇಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚು
ಬೆಳೆಯಲಿಂಬು ಕೊಡುವದು

ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಹರಿವ ನೀರು
ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಪ್ಪಳಿಸಿದರೆ
ತಾನು ನಕ್ಕು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ
ನೀರನುಕ್ಕಿಸುತಿಹುದು

ಮನುಷ್ಯ ?

ನಮ್ಮ ಮರದ ಹೂವು

ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ
ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಹೂಮರ
ಟೊಂಗೆ ಟೊಂಗೆಗೂ ಹೂಗೊಂಚಲ
ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನೌರಭ

ಊರ ಜನರು ಮೂಸಲಿಲ್ಲ
ಕೈ ಮುಂದೆ ಚಾಚಲಿಲ್ಲ
ಕೀಳಲಿಲ್ಲ ಮುಡಿಯಲಿಲ್ಲ
ಕಚ್ಚಾಡಿದರು ಅನುದಿನ

ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂರಿನವರು
ಬಂದು ನಿಂತು ನೋಡಲು
ಹೂವಿನಾಶೆ ಹೆಚ್ಚಲು

ದಿನವೂ ಒಂದು ಹೂವ ಕಿತ್ತು
ನಮ್ಮ ಹೂವ ನಮಗೆ ಮಾರಿ
ಗಿಡದ ಒಡೆಯರಾದರು
ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನ ತುಳಿದರು

ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ

ಇಂಡಿಯಾ ಅನ್ನೂ ದೇಶದಾಗ
ವೇಷಗಾರರು ಬಂದಾರ
ಬಂದಾರಂದ್ರ ಈಗಲ್ಲ
ಯಾವಾಗ್ನೂ ಅದಾರ
ಮೂಲಿ ಮೂಲಿಗೆ ಕುಡೀ ಚಾಚ್ಚಾರ
ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸೂದ್ರಾಗ ಬಾಳಾ ಪಳಗ್ಯಾರ

ಕಂಪನಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು
ಬಾಳಾ ಸಾಚಾ ಮಂದಿ
ಯಾರರ ನಾಟಕ ಹಿಡೀಲಿ
ರೊಕ್ಕ ಬಂದ್ರ ಸಾಕ್ಷಂತೇಳಿ
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರದ
ಹಾವ ಭಾವದ
ತಾಲೀಮ ನಡಿಸ್ಸಾರ

ಕವಿ ಮಾಡಿದ ಮೋಸ

ನಿನ್ನ ಮುಖ ಬೆಳದಿಂಗಳು
ಕಣ್ಣು ಮೀನ, ಕಮಲ
ನೀನು ಲತೆ, ಪುಷ್ಪ - ಎಂದೆಲ್ಲಾ
ಕವಿ ವರ್ಣಿಸುವಾಗ
ಮಾತಿನ ಜಾಣ್ಮೆಗೆ ಸೋತು
ನೀ ಪುಷ್ಪವಾದೆ
ಅವನು ಜೇನಾಗಿ ಒಳಹೊಕ್ಕು
ಮಕರಂದ ಹೀರಿ
'ಜಾರಿಣಿ' 'ಸೂಳೆ'
ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿದ

ಆಶೆ

ನಿನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣದಂತೆ
ತಂಗಾಳಿಯಾಗಿ ಸುಳಿವಾಶೆ

ವಿರಹ ಮನದಿಂದ
ನೀ ಬರೆವ ಕವನವಾಗುವಾಶೆ

ನಿನ್ನ ಮೈ ತುಂಬ
ರಕ್ತವಾಗಿ ಹರಿದಾಡುವಾಶೆ

ನೀ ಬೆರಳಾಡಿಸುವ
ಅಮೂಲ್ಯ ವೀಣೆಯಾಗುವಾಶೆ

ನಿನ್ನ ಹಾಡುರಾಗಗಳಿಗೆ
ಇಂಪಾದ ಕಂಠವಾಗುವಾಶೆ

ಮಂಗಲ ಸೂತ್ರವಾಗಿ
ಸದಾ ನಿನ್ನ ಎದೆಯ ಮೇಲಿರುವಾಶೆ

ಕವಿ ಸತಿಯ ಕವಿತೆ

ನನ್ನ ಕವನಗಳು
ಮೊದಲು ಬೀಳುವದು
ಇವಳ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ
ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ 'ಹೂಂ' ಗುಡುವಳೋ
ಇಲ್ಲಾ 'ಪೀಡೆ' ಓದಲಿ ಬಿಡು
ಎನ್ನುವಳೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
ನಾನೂ ಓದುವದು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ
ಹೀಗೆಯೇ ಇವತ್ತು ವರ್ಷಗಳು
ಕಳೆದು ಹೋದವು
ಮೊನ್ನೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್
ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಗುತ್ತನಂತಳು
ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಡು ಹಾಳೆ, ಪೆನ್ನು
ಬಲು ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದ
"ಕವನ ಬರೆದು ಕೊಡಲೆ" ಎಂದೆ
ಅಷ್ಟೆ ಶಾಂತವಾಗಿ
"ಇಲ್ಲ ನಾನೂ ಒಂದು ಕವನ
ಬರೆದಿರುವೆ ಓದುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಾಗ
ಒಮ್ಮಲೆ ಓಡಿನಾದಲ್ಲಿಯ
ಬಿರುಗಾಳಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಂತಾಗಿ ಜೋಲಿ ಹೊಡೆದು
"ಓದು" ಎಂದೆ
"ಓ ದೇವರೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮ
ಒಂದಿರುವುದಾದರೆ
ಕೊಡದಿರು ಕಪಿ ಗಂಡನನ್ನ

ಹೋದ ಜನ್ಮದ ಪಾಪವೋ ಏನೋ
ಪಡೆದಿರುವೆ ಕವಿ ಗಂಡನನ್ನ
ಕವನ ಓದಿ ಓದಿ
ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿ
ಕೊಲ್ಲುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ
ಓ ದೇವರೆ ! ಕರೆದುಕೋ ನಿನ್ನ ಪಾದಕೆ''

ನೀರು ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು
ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆಂದು

ಸರಸೋತಿ ಪೂಜಾ

ಸಾಯನ್ಸ ಕಲಿಸೋ ಸೋಡಾ ಬಾಟ್ಲಿ ಚಾಳೀಸ ಮಾಸ್ತರ
ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರ ಹೊರಡಿಸಿದ ನೋಟೀಸ್ ಓದಿ ಹೇಳಿದ
“ನಾಳೆ ಸರಸೋತಿ ಪೂಜಾ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು
ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ತರಬೇಕು”

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಗಣಿತದ ಪಾಠೋಪಕರಣ
ಭೂಗೋಳ ಹೇಳುವ ಮಾಸ್ತರಿಗಿಲ್ಲ ಒಂದ ಗ್ಲೋಬ್, ನಕಾಶೆ
ಇತಿಹಾಸಕ್ಕಿಲ್ಲ ಒಂದು ಭಾವ ಚಿತ್ರ
ಕನ್ನಡವು ಕಂಡಿಲ್ಲ ತನ್ನ ತನದ ನಕ್ಷೆ
ಸಂಗೀತ ವೇಳಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ
ಕಲೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ.

ಗಣಿತದ ಮಾಸ್ತರು ‘ಲೆಕ್ಕ’ದಾಗ ಬಾಳಾ ಶ್ಯಾನ್ಯಾ
ಹಿಂಗಾಗಿ ಪೂಜಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಭಾರಾ ಹೊತ್ತ
ಕಾರ್ಡ್ ಪ್ರಿಂಟಿಗೆ ಐದನೂರು, ಕಾಯಿ, ಕರ್ಪೂರ್ ಎರಡ ನೂರು
ಅತಿಥಿಗಳ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರು ಬರದ
ಟಿಫಿನ್ನಿಗೆ ಒಂದನೂರು ಸಾವಿರ ಸಾಕೆಂದ.

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರದಾಗ ಸರಸೋತಿ ಪೂಜಾ ಸಾಗಿತು
“ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡು ತಾಯೇ ಶಾರದಾಂಬೆ”
ನಿದ್ದೆಯಲಿ ಹಾಡಿತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪು

ಸಂಗೀತದ ಜ್ಞಾನ ಇರದಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಸ್ತರ
ಸರಸೋತಿ ಹಾಡ ಹೇಳಿದ

ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ
 ಅತಿಥಿ ಮಂಡಲ ಪ್ರಧಾನ ಭಾಷಣ ಸುರು ಮಾಡಿದ
 “ಮಕ್ಕಳೇ ! ಓದ ಬ್ಯಾಡಿ, ಬರೀಬ್ಯಾಡಿ,
 ಮಾಸ್ತರ ಕಲಸಲಿಕ್ಕೂ, ಹೆದರಬ್ಯಾಡಿ,
 ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸರಸೋತಿ ಪೂಜಾ ಮಾಡಿ,
 ನಿಮಗ ಆಕಿ ಒಲೀತಾಳ
 ಪರೀಕ್ಷದಾಗ ಪಾಸ ಮಾಡತಾಳ
 ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನ ತೊಗೊಳ್ಳಿ,
 ಓದ್ಲಿಲ್ಲ ಬರೀಲಿಲ್ಲ
 ನನ್ನ ಕಡೀಂದ ಬಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಮಾಸ್ತರು
 ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ
 ಹಿಂಗಾಗಿ ಇವತ್ತ ನಾ ಮಂಡಳ ಪ್ರಧಾನ ಆಗೀನಿ
 ಯಾಕಂದ್ರ ನಣ್ಣಾಂವ ಇದ್ದಾಗ
 ಭಯ-ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸರಸೋತಿ ಪೂಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾ”

‘ಹೆಡ್’ ಮಾಸ್ತರ್ ಜೋರಾಗಿ ಚಪ್ಪಾಳಿ ತಟ್ಟಿದರು
 ಮಕ್ಕಳು ಸರಸೋತಿ ಕಿವಿ ಹರಿಯುವಂಗ ಚಪ್ಪಾಳಿ ಹೊಡದರು,
 ನಾಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ, ಕಡೇಮನಿ ಶಂಕ್ರ,
 “ಎಲ್ಲಾರು ಅವಲಕ್ಕಿ ಚಾ ಕುಡದ ಹೋಗಬೇಕು” ಅಂತ್ವೇಳಿ
 ಆ ‘ಭಾರ’ ಮನ್ನಿಸಿದ

ಕವಿ

ಎಲ್ಲಾರೂ ಕವೀ ಆಗಾಕ ಹೊಂಟ್ರ,
ರಬ್ಬಗಳ ಗತಿ ಏನು ?
ಮಂಗ್ಯಾನ ಕೈಯಾಗ ಮಾಣಿಕೈ ಕೊಟ್ಟಂಗ
ರಬ್ಬಾನ ಎಲ್ಲಿಬೇಕಲ್ಲಿ ಸೇರನ್ನಾರ
ನಿಂತ ಬಲ ಬಲ ಉಜ್ಜೀ ಹೋದಂಗ
ಹಾಳೀ ಮ್ಯಾಲ ಅಕ್ಷರ ಚಲ್ಲತಾವು

ಕವಿ ಆಗಬೇಕಂತ ಮುಂಜಾನಿಂದ ನಂಜೇತನಕ
ತಿನಿಕಿ ತಿನಿಕಿ ಹುಡುಗು, ಹೇತಂಗ
ಇಟೀಟ ಇಟೀಟ ಬರದ
ಹೊಳ್ಳಾಳಿ ಮಳ್ಳಾ, ಓದಿ ಶ್ಯಾಣ್ಯಾನಂಗ
ಎದೀ ನಿಗರನ್ನಾವು

ಕವಿತಾ

ಬೆಳಕಿನ್ನಾಗ
ಕವಿತಾ ಓದೋರು
ಬಾಳಾ ಮಂದಿ
ಕೇಳೋರು ಬಾಳಾ ಮಂದಿ
ಆದ್ರೆ,
ನಂದು
ಕತ್ತಲಿನ ಕವಿತಾ
ಕೇಳಾಕ
ಕಿವಿ ಇದ್ದವು,
ನಾಕಮಂದಿ
ಸಾಕ

ಸಾಲಿ ಮಾಸ್ತರ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾಕ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಸಬೇಕಂತ
ಸಾಲಿ ಮಾಸ್ತರಾದೆ
ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗ್ರ ಪರಿಚಯ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ
'ಆರೋಗ್ಯ ತರಬೇತಿ'ಗೆ ಬಾ ಅಂದು
ಹೋದೆ
ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ಮುಂಜಾನೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು
(ಏನ ತಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದೋ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ)
ಚಾ ಕುಡದು ಅರ್ಧ ಪ್ಯಾಕೆ ಸಿಗರೇಟ ಸೇದಿ
ಬರೂದ್ರಾಗ ಸೂರ್ಯ ನೆತ್ತಿ ಮ್ಯಾಲ ಬಂದಿದ್ದ
ಬಂದವ್ವ "ಊಟಕ್ಕ ಹೋಗಿ ಬರ್ರಿ" ಅಂದ
ಹೊಳ್ಳಿ ಬಂದಾಗ ಚಾ ಕುಡಿಸಿ
"ನೀವೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅದೀರಿ, ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರತೈತಿ
ನೀವಿನ್ನು ಹೋಗಬಹುದು" ಅಂದ

ಮಾರನೇ ದಿನ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ
ದನಗಣತಿ ಆದೇಶ ದಾರೀ ಕಾಯಾಕ್ಷತ್ತಿತ್ತು
ನಲವತ್ತು ದಿನ ಊರಾಗಿನ ದನ, ಕತ್ತಿ, ಕುದುರಿ,
ಕೋಳಿ, ಹಂದಿ ಅಂತ ಎಣಿಸಿಗೊಂತ ನಾಯಿಯಂಗ ತಿರಿಗಿದ್ದಾ

ಎಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಬರಾಕ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋದಾಗ
ಪ್ರಧಾನ ಗುರುಗಳು ಸಿಕ್ಕು,
"ನಿಮ್ಮನ್ನ ಚುನಾವಣೆ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಹಾಕ್ಕಾರ" ಅಂದು,
ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು
ಕ್ಲಾಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಿ ಅರ್ಧ ಓದಿರಬೇಕು

ಪ್ರಧಾನ ಗುರುಗಳು ಬಂದು
 “ನಿಮ್ಮನ್ನ ಮನಿ ಎಣಿಕೆಗೆ ನೇಮುಣಿಕೆ ಮಾಡ್ಕಾರ
 ಆದೇಶ ಬಂದೈತಿ ತೋಗೋರಿ” ಅಂದು
 ಕಣ್ಣ ಕೆಂಪಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
 ಮನಿ ಎಣಿಕೆಗೆ ಹ್ವಾದೆ
 ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕನ್ನದ್ರಾಗ
 ವಾಲಿಕಾರ ಬಂದು ಜನಗಣತಿ ಆದೇವ ಕೊಟ್ಟ

ದೇವದ ಕೆಲಸ ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು
 ತಲೀ ಕಡಿಸಿಕೊಂಡು
 ತಲಿ ಎಣಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ

ಇನ್ನೇನ ಇಂವ ಸಾಲಿ ಕಲಿಸೇ ಬಿಡ್ತಾನಂತ
 ನಮ್ಮ ಪುಠಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನಿಸೋ ಏನೋ
 ವಿಧಾನ ಸೌಧ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಅಂತ್ವೇಳಿ
 ಎಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆ ಒಮ್ಮಿಗೆ ಘೋಷನೆ ಮಾಡಿದ್ರ
 ಎಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗಿ ‘ಇಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಾರ ಹೇಳಿಯೇ ತಿರುತ್ತೇನೆ’
 ಅಂತಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋದೆ
 ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಬಂದ ಕುಂತಿದ್ದ
 “ಈಗ್ಯಾಕವ ಅಂದೆ”
 “ಎಂಟ ದಿನ ರಜಾ ಹಾಕು, ಕನ್ನೆ ನೋಡೀವಿ
 ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ್ ಬಂದ ಬಿಡು” ಅಂದ
 ಕನ್ಯಾ ಅನ್ನೂ ರಬ್ಬಾ ಕೇಳಿ
 ಮೈಯಾಗಿನ ಕೂದ್ಲ ನೆಟ್ಟಗಾಗಿ
 “ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳೇ” ಎನ್ನುತ್ತ
 ರಜಾ ಗೀಚಿದೆ

ಕನ್ಯಾಳ ತಂದೀ ಕೇಳಿದ
 “ಹುಡುಗ ಏನ ಮಾಡ್ತಾನಿ ?”
 “ನೋಡ್ತಿ ಯಜಮಾನ್, ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಮಾಸ್ತರಂತ
 ಆದ್ರ ಇನ್ನೂ ಮಾರ್ಕ್ಸಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ” ಅಂದೆ
 ಅದಕ ಅವಾ ಅಂದಾ
 “ಬೇಸ್ಯಾತ ಬಿಡು, ಒಬ್ಬ ಇದ್ದಾಗ ಕಲಿಸಲಿಲ್ಲ
 ಇನ್ನ ಲಗ್ಗೆ ಆಗಿಂದ ಏನ್ ಕಲಿಸ್ತಿ ?”

ಲಗ್ನ ಆತು ಅಂದ ಮ್ಯಾಲ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಬೇಕೆಲ್ಲ
ಹೆಂಡ್ತಿ ಚಾಕ್ರಿ, ಮಕ್ಕಳ ಚಾಕ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂತ
ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೊಲಾನೂ ಮಾಡೀನಿ
ಊರ ಹಿರೇತನ
ಮಾಡುದ್ರಾಗ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಗಾಕ ವ್ಯಾಳ್ಯಾನ ಸಿಗವಲ್ಲ
ಮೂವತ್ತ ವರ್ಷಾತು ಯಾರೂ ನನ್ನ ಮಾಸ್ತರಂತ
ತಿಳಿಕೊಂಡೇ ಇಲ್ಲ
ಅಷ್ಟು ಯಾಕ,
ನಾನೂ ಹಂಗೆಲ್ಲ ತಪ್ಪ ತಿಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ

ಹನಿಗವನಗಳು

ಒಕ್ಕಲಿಗ

ಹೊತ್ತು ಏರುವ ಮುನ್ನ ಎದ್ದು
ಸಂಜೀತನಕ ಎದ್ದು ಬಿದ್ದು
ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ದುಡಿದು
ಮುಂಬರುವ
ಫಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುವ
ಹವಾ ತುಂಬಿದ ಬಲೂನು

ಮಾಸ್ತರ

ತನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಕಲಿಸಿ
ಇದ್ದ ಪಗಾರವನ್ನೆ
ಪದೇ ಪದೇ ಕೂಡಿಸಿಕಳೆದು
ವಿಚಿತ್ರ ತೃಪ್ತಿ ಪಡುವ
ಭಾವನಾ ಜೀವಿ

ರಾಜಕಾರಣಿ

ಆರಿಸಿ ಬರುವಾಗ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು
ಆರಿಸಿ ಬಂದಮ್ಯಾಲ ಕುಂಡಿಗೆ ಒದ್ದು
ಅಟ್ಟ ಹಾಸದಿಂದ ನಗುವ ರಾಕ್ಷಸ

ರಾಜಕಾರಣಿ

ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಿಸಿ
ಹುತಾತ್ಮವಾಯಿತು ಅಂದಿನ ರಾಜಕಾರಣಿ
ಮತ್ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಳೆದು ದೇಶಾನ
ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಕತ್ತೇತಿ ಇಂದಿನ ರಾಜಕಾರಣಿ

ಪುಣ್ಯ

ನಮ್ಮಜ್ಜ ಜೀವದಿಂದಿದ್ದಾಗ
ಕೂಳು ನೀರು ಕೊಡದ ನಾವು
ಸತ್ತಾಗ ಅವನ ಬಾಯಾಗ
ನೀರು ಬಿಟ್ಟು
'ಪುಣ್ಯ' ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆವು

ಸೆಳಕು

ನಿನ್ನ ಸಿಟ್ಟಿನ ಮುಖವು
ಮೋಡ ಕವಿದ ಭಾನು
ಅಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್
ನಗು ಮೂಡಿದರೆ
ಮಿಂಚಿನ ಸೆಳಕು
ಝಳಪಿಸಿದಂತೆ

ಲಂಚವಿರೋಧಿ

ಲಂಚ ಕೊಡುವವರನ್ನು
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು
ಹಿಡಿದು ಒದೆಯಬೇಕು
ಇತ್ಯಾದಿ ಬಂಡಾಯದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ
ಮೊನ್ನೆ ತಮ್ಮನ ನೌಕರಿಗೆ
'ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾಣಿಕೆ'ಯೆಂದು
ಹತ್ತು ನಾವಿರ ಕೊಟ್ಟ
ಹಲ್ವಿರಿದೆ

ನೀನು

ನೀನೊಂದು ಹೂ ತುಂಬಿದ ಬಳ್ಳಿ
ಎಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿದರೂ ಮೃದು
ಎಲ್ಲಿ ಮೂಸಿದರೂ ಸುವಾಸನೆ

ಸ್ವರ್ಗ

ಸ್ವರ್ಗ ನೋಡಬೇಕಂತ
ಒಂದೊಂದೆ ಮೆಟ್ಟಿಲಾ ಹತ್ತಿ
ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ಸುಖ ಇರುವಾಗ
ಸಿಂಹಾಸನದ ಮ್ಯಾಲ ಎಷ್ಟಿರಬಾರದಂತ
ಕನಸ ಕಾಣಕೊಂತ ಏರುವಾಗ
ಸ್ವರ್ಗ ಅನಾಮತ್ತಾಗಿ ಎತ್ತಿ
ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿತು

ಕಳ್ಳಿ

ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ
ಮೈ ತುಂಬ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತ
“ಏ ಕಳ್ಳಿ ನನ್ನ ಹೃದಯಾ
ಎಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿ” ಎಂದೆ
ಆಡಿಸುವ ಕೈ ಹಿಡಿದು
ಎದೆಯ ಗೂಡಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
“ಒಳಗೇನಾರ ಇಟ್ಟಿರುವಿ ಏನೋ
ನೋಡೋ ಕಳ್ಳಿ” ಎನಬೇಕೆ ?

ಮದುವೆ ?

ಹಕ್ಕಿಗಳು
ಯಾವಾಗಲೂ
ಜತೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ
ಯಾಕೆಂದರೆ
ಅವು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ

ರಾಕ್ಷಸ

ಮಧುರ ಕ್ಷಣಗಳು
ಬಂದವೆಂದು
ಹಿಗ್ಗಿ ಹಿಗ್ಗಿ ರಸ ಕುಡಿಯಲು
ಬಗ್ಗಿದೆ
ತಿಳಿಯದಂತೆ
ರಾಕ್ಷಸ
ಹಿಂದಿನಿಂದ ಒದ್ದ

ನನ್ನವಳು

ನನ್ನವಳು

ಭೂಮಿ

ಹೀಗಾಗಿ ಭೂಕಂಪಗಳು

ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ

ಧೈರ್ಯ

“ಹೆಂಡತಿಯ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು

ಇಷ್ಟೇಕೆ ಹೆದರುವೆಯೋ ಹೇಡಿ”

ಎಂದು ಮೀಸಿ ತಿರುವುತ್ತಿದ್ದ ಗೆಳೆಯ

ದೂರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬರುವದನ್ನು ಕಂಡು

ನಡಗುತ್ತ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದ

ಸಿ.ಜಿ. ಓರೇಮಠ ಸನ್ಮಂಥ ಹಲವು ಬಂಡಾಯ ಸಂಗಾತಿಗಳಿಗೆ ಅಣ್ಣನ ಅಕ್ಕರೆ, ಅಂತಃಕರಣ
ಹಾಗೂ ಕಕ್ಕಲಾತಿಗಳನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದ ಮನುಷ್ಯ.
ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಂಘಟನೆ, ಚಳುವಳಿಗಳು ಜಡಗೊಂಡಿರುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು
ಚಲನಶೀಲಗೊಳಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲೂ ತಪ್ಪದೇ ಹಾಜರಾಗುವಷ್ಟು ಬದ್ಧತೆ
ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಯೌವನದ ಭರ್ಜರಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ ಧರಿಸಿ, ಕೊರಳಲ್ಲಿ
ಗುಣಗಡಿಗಿ ಕಟ್ಟಿ, ಎಲ್ಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಪರಾವತಾರವಾಗಿದ್ದ ತಾನು
ಎಂಭತ್ತರ ದಶಕದ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಟನೆ ಚಳುವಳಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ
ವಿಭೂತಿ ಗುಣಗಡಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೂ ಇತರೀ ಹಾದಿ,
ಪ್ರಗತಿಪರ ಆಶಯಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಕತೆಯನ್ನು
ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮಾವಲೋಕಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ
ಮನುಷ್ಯ ಬಂಡಾಯ ಚಳುವಳಿಯ ಸಾಧನೆಯ ದಾಖಲೆಯಾಗಿ
ನಮ್ಮೆದುರು ನಿಂತಿರುವ ಜೀವಂತ ಮರ.

ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದರೆ ಈ ಓಂದ ಓದಿದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನೇ ಪಟಪಟನೆ ಓದಿ ಬಿಡಬಲ್ಲ ಹಾಗೂ
ಆ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸಂಕೋಚದ ಮುದ್ದೆಯಾಗಬಲ್ಲ
ಮುಗ್ಧತೆಯಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಬಗೆಗಿನ ಇತರರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡವರು ಈ ಸಿ.ಜಿ.

ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದೊಳಗಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ
ಬಂಡಾಯವೇಳುವ ಗುಣದಿಂದ ಇವರ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ತಾಜಾತನ,
ಉತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ಹಸಿತನ ಸಹಜವಾಗಿ ಲಭಿಸಿವೆ. ಬರ ಹಾಗೂ ಕೋಮುವಾದದ ತಲ್ಲಣ,
ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದ ಸಿಹಿಕಹಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಈ ಅಣ್ಣನ ಶ್ರೀಮಂತ
ಅನುಭವ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ಈ ಸಂಕಲನದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಲಿ
ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಸವಣೂರು ಎಂ.ಡಿ. ಒಕ್ಕಂದ

◆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಸದಸ್ಯ

